



Social- och omsorgsnämndens förslag till internbudget för 2020

med plan för 2021-2023

Kommunövergripande mål

Målområde Samhälle

Målområde samhälle beskriver vad kommunen ska uppnå för att utveckla närmiljön och Linköping som plats.

Ett attraktivt och tryggt Linköping

Linköping är den ekonomiska motorn i en växande region. Alla tar ansvar för varandra i en kommun som växer på ett socialt hållbart sätt. Organisationer och näringsliv ges förutsättningar att göra skillnad för ökad social sammanhållning och trygghet. I utvecklingen av Linköping har tätort och landsbygd lika hög prioritet. Helheten är i fokus när nya stadsdelar planeras och trafiksystemet utvecklas. Stadsmiljön är attraktiv och har en hög kvalitet där tillgänglighet för samtliga trafikslag också värnas och utvecklas. Linköpings kommun skapar förutsättningar för en hög och jämn byggtakt där fler får möjlighet att förverkliga drömmen om ett eget boende.

Ett klimatsmart Linköping

Linköping tar täten i miljö- och klimatarbetet som bygger på samsyn och långsiktighet. Därför är det självklart att Linköpings kommun står bakom Agenda 2030 och de globala målen för att uppnå social, ekonomisk och miljömässig hållbarhet. Linköpings kommun är positiv till ny teknik och prioriterar miljö- och klimatarbetet med målet att Linköping ska bli koldioxidneutralt år 2025. Linköpings kommun värnar äganderätten och skogens betydelse för landsbygden och miljö- och klimatarbetet. Linköping har fantastisk natur med högt egenvärde som alla får ta del av.

Ett företagsamt Linköping

Linköpings ekonomiska utveckling är beroende av ett livskraftigt och mångfasetterat näringsliv och ett gott företagsklimat. Med välmående och framgångsrika företag har Linköping lägre arbetslöshet, högre tillväxt och bättre förutsättningar att finansiera välfärdstjänster. Det är enkelt att starta, driva och utveckla företag i Linköping, både i staden och på landsbygden. Näringslivets livskraft ökar genom goda kommunikationer med flyg, järnväg och bil med Linköping City Airport som en viktig regional funktion.

Ett Linköping med rikt kultur-, fritids- och idrottsliv

När Linköping växer och utvecklas ges kulturen, fritiden och idrotten utrymme i planeringen av nya och växande områden. Kultur-, fritids- och idrottslivet ger möjlighet till en aktiv och meningsfull fritid, god hälsa, upplevelser och gemenskap. Det kommunala stödet till kultur stimulerar skapande och utövande som är tillgängligt för alla. Alla barn och ungdomar i Linköping ges likvärdiga förutsättningar att utöva sin idrott. Anläggningar för spontanidrott är tillgängliga, säkra och trygga miljöer.

Målområde Medborgare

Målområde medborgare beskriver vad kommunen ska uppnå i tjänster och service för att tillgodose medborgarnas behov och förväntningar.

Välfärdstjänster med hög kvalitet, tillgänglighet och individen i centrum

I Linköping ges snabb, tillgänglig och korrekt service genom digitala lösningar. Företagens situation underlättas genom effektiva och förutsebara regler. Vård- och omsorgstjänster ges utifrån en helhetssyn på den enskilde. Alla Linköpingsbor kan åldras med värdighet där kommunen tillgodoser dem med störst behov. I Linköping finns många alternativ som individen själv väljer mellan. Det civila samhället är en naturlig samarbetspartner i att skapa fler kontaktytor och ge ett bättre stöd till individen med fokus på närhet och gemenskap. Kommunens välfärdstjänster kännetecknas av trygghet, värdighet och delaktighet oavsett utförare.

Stark gemenskap och människor i arbete

I Linköping går människor från bidragsberoende och utanförskap in i arbete och gemenskap. Jobb och välfärd prioriteras framför bidrag för en långsiktigt hållbar utveckling. I Linköping söks alltid den kortaste vägen till att kunna försörja sig själv och därmed den snabbaste vägen till integrationen för nyanlända. Linköpings kommun är, tillsammans med Arbetsförmedlingen och företag, en aktiv part i arbetet med bra utbildningsinsatser, extratjänster, serviceyrken och praktikplatser riktade till långtidsarbetslösa med försörjningsstöd för ett vuxenliv i arbete. Utifrån sin förmåga är alla människor delaktiga i arbetslivet och tar ansvar för sin försörjning. Genom tydliga krav på ansträngning stöds individer att gå från bidrag till arbete och gemenskap.

Hög kunskap med skolor i framkant

Linköping är den bästa kommunen för barn och unga att växa upp i. Alla elever har en bra skola där eleven möts av höga förväntningar, en trygg och lugn miljö samt får rätt hjälpmedel för att nå sin fulla potential. Kunniga och engagerade lärare arbetar i Linköpings skolor eftersom kommunen ligger i framkant inom skolutveckling. Familjer ser olika ut och har olika förutsättningar och önskemål, därför finns både flexibilitet och valfrihet i barnomsorgen. Mindre barngrupper med fokus på varje barns behov prioriteras högt.

Målområde Ekonomi

Målområde ekonomi beskriver vad kommunen ska uppnå för en stabil och god ekonomi.

Kostnadseffektiv verksamhet

Linköpings kommuns verksamhet såväl inom kommunen som hos privata utförare är kostnadseffektiv och möter i hög utsträckning målgruppens behov. Kommunens verksamheter utvecklas ständigt genom prioriteringar, effektiviseringar och förnyelse för att säkerställa fortsatt kostnadseffektivitet.

Hållbar ekonomi

Linköpings kommun präglas av ansvarstagande i såväl goda som sämre tider, det är god ordning och reda på ekonomin. Det finns ett långsiktigt tänkande där intäkter och kostnader är i balans över åren. Det möjliggör satsningar för att stärka och utveckla välfärdens kärnverksamheter. Kommunkoncernen har en stabil ekonomi och långsiktig tillväxt i balans så att framtida kommuninvånare kan räkna med god kvalitet på kommunal verksamhet, service och anläggningar. Investeringar i kommunens kärnverksamheter prioriteras för framtiden utan ökat skattetryck.

Målområde Verksamhet

Målområde verksamhet beskriver hur arbetsprocesser och organisation ska utvecklas för att uppnå goda resultat.

Effektiv organisation med goda resultat

I Linköpings kommun bedrivs verksamhet av god kvalitet med Linköpingsborna i centrum. Sambandet mellan resurser, prestationer, resultat och effekter är centralt i planering, uppföljning och utvecklingsarbete. Med en öppen och tillåtande attityd för nya lösningar arbetar kommunen aktivt för att utnyttja digitaliseringens möjligheter. Detta för att effektivisera verksamheten och skapa bättre tjänster för kommunens invånare. Individier, föreningar och företag bidrar till att driva Linköping framåt och ska därför ges goda villkor för att delta i utformning och leverans av välfärdstjänster.

Hållbar verksamhetsutveckling

I Linköpings kommun gynnar all verksamhetsutveckling en hållbar utveckling. De globala målen är ledstjärnor i arbetet där arbetet med minskad användning och utfasning av farliga ämnen är ett prioriterat område. Det bedrivs ett kontinuerligt jämställdhets- och mångfaldsarbete för att säkerställa eller utveckla kvaliteten i verksamheterna.

Målområde Medarbetare

Målområde medarbetare beskriver hur medarbetarnas resurser ska tillvaratas och utvecklas.

Attraktiv arbetsgivare

I Linköpings kommun känner varje medarbetare arbetsglädje och stolthet, har inflytande och delaktighet. Serviceyrken inom skola och omsorg stärker förutsättningarna för att utveckla kvaliteten i välfärdstjänsterna genom att befintlig personal avlastas och frigörs för att driva utveckling. Kommunens arbetsplatser präglas av jämställdhet, mångfald och goda arbetsvillkor. Medarbetarna är ambassadörer som gärna rekommenderar sin arbetsplats till andra.

Hållbar kompetensförsörjning

Linköpings kommun arbetar systematiskt med att attrahera, introducera, utveckla och behålla medarbetare för att säkra kompetensförsörjningen. Genom att organisera arbetet på nya sätt, använda digital teknik och hitta vägar för ett livslångt lärande skapas förutsättningar för att säkra resurser till den kommunala verksamheten. Nya metoder för att attrahera, utveckla och behålla kompetens i kommunen utvecklas för att möta framtidens behov av kompetens.

Innehållsförteckning

Nämndens ordförande	4
Social- och omsorgsnämndens förslag till internbudget 2020 med plan för 2021-2023	5
Nämndens uppdrag	5
Sammanfattning av internbudgetförslaget	6
Ekonomi	6
Volymutveckling	8
Förutsättningar för budgetarbetet	9
Politisk viljeinriktning	14
Mål och strategiska utvecklingsuppdrag	14
Ekonomi	18
Social och omsorgsnämndens styrning	20
Mål- och verksamhetsstyrning	20
Ekonomistyrning	20
Uppföljning	20

Följande bilagor bifogas i separata filer:

- Bilaga verksamhetsplan
- Bilaga 10-årig lokalförsörjningsplan
- Bilaga upphandlingsplan
- Bilaga nämndens avgifter
- Bilaga internkontrollplan
- Bilaga personal- och kompetensförsörjningsplan
- Bilaga objektsplan (PM3)

Nämndens ordförande

Alla barn och ungdomar ska ha rätt till en bra start i livet och att få växa upp under trygga förhållanden. Hur man som barn har det i hemmet under uppväxten påverkar både hälsan och livskvalitén även längre fram i livet. Barn som är i behov av stöd måste fångas upp tidigt så att antalet tvingande åtgärder blir så få som möjligt. För att nå det kommer vi bland annat utöka och fördjupa samverkan mellan socialtjänst och skolan i syfte att uppnå så tidiga insatser som möjligt. Barn ska inte behöva vänta på att få hjälp och stöd.

Linköpings kommun har länge haft problem med att kunna erbjuda boende till personer med rätt till bistånd enligt LSS (Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade). Det är orimligt att kommunen inte kan möta behoven hos denna utsatta grupp. Därför måste köerna till boende för personer med funktionsnedsättning samt boende till socialpsykiatri minskas och lagens krav på maximal väntetid ska uppfyllas. Vi behöver göra allt vi kan för att få fram fler platser fort.

Med de stora utmaningar som Linköpings kommun har framför sig kommer det att vara avgörande att granska de insatser som genomförs och endast låta de insatser som ger resultat fortsätta. Detta förutsätter också att våra medarbetare ges rätt förutsättningar för att kunna utföra sitt viktiga arbete. Då måste vi som arbetsgivare bli bättre på att ta vara på den stora potentialen i digitala hjälpmedel och verktyg. Vi behöver öka digitaliseringen, både inom förvaltningen och inom de insatser vi förmedlar. Det kommer bli ett viktigt verktyg för att korta handläggningstider, kunna ägna mer tid åt individuppföljningar och få mer pedagogiska verktyg i vardagen på våra boenden.

Vi ska finnas där för människor som behöver det - de med funktionsnedsättning, barn som far illa, personer som flyr från våld i nära relation och hedersrelaterat förtryck. Men kommunen kan inte göra allt själv. Vi behöver ta hjälp av civilsamhället och andra aktörer som har kunskapen och viljan att arbeta med dessa frågor. Aktörer som tillsammans med oss kan hjälpa till att ge stöd till personer som behöver hjälp och förbättra situationer som behöver förändring.

Annika Krutzén(M)
Nämndens ordförande

Social- och omsorgsnämndens förslag till internbudget 2020 med plan för 2021-2023

För Linköpings kommun är verksamhetsresultatet centralt, det vill säga resultatet och de effekter som verksamheten skapar för de som använder kommunens tjänster. Kommunens verksamheter ska sträva efter att utifrån de givna resurserna optimera nyttan för de som använder kommunens tjänster. Budgetprocessen är förändringsinriktad och fokuserar på vad som ska förändras i verksamheten under budgetperioden.

Kommunfullmäktige beslutade den 28 maj om budget för 2020 med plan för 2021-2023 med ekonomiska ramar för nämnderna. Kommunens reglemente anger också förväntningar på nämnderna. Nämnden ska genom sitt basuppdrag och inriktningen i internbudgeten bidra till utveckling inom kommunfullmäktiges mål, detta görs inom ramen för av kommunfullmäktige anvisade ekonomiska ramar. Varje generation ska bära sina kostnader, vilket kräver stort ansvarstagande och god budgetdisciplin. Alla verksamheter ska drivas på ett ändamålsenligt och kostnadseffektivt sätt där nämnderna ansvarar för att effektiviseringar och prioriteringar görs inom nämndens ram.

Nämndens internbudget anger riktning och förutsättningar för nämndens verksamhet och utveckling.

Nämndens uppdrag

Nämndernas uppdrag regleras i *Linköpings kommuns reglemente*, för social- och omsorgsnämnden som tillhör sektor *välfärd och socialpolitik* är uppdraget:

Nämnden ska inom kommunen svara för myndighetsutövning och verkställande enligt:

- Socialtjänstlagen, förutom avseende personer som är 65 år och äldre samt avseende försörjningsstöd och hemtjänst oavsett ålder
- socialtjänstlagen, socialpsykiatri oavsett ålder
- socialtjänstlagen, missbruksvård oavsett ålder
- socialförsäkringsbalken
- lag med särskilda bestämmelser om unga
- lag om vård av missbrukare i vissa fall
- lag om mottagande av asylsökande
- mottagande av ensamkommande barn
- brottsbalken
- lag med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare
- föräldrabalken
- namnlagen
- äktenskapsbalken
- lag om stöd och service till vissa funktionshindrade
- lotterilagen
- alkohollagen
- körkortslagen
- nikotinlagstiftningen, utom den tillsyn som ankommer på bygg- och miljönämnden
- kontroll enligt lag om handel med vissa receptfria läkemedel
- lag om allmän försäkring
- lag om allmänna barnbidrag
- lagen om medling med anledning av brott
- övriga till området hörande lagar, förordningar och föreskrifter

För personer som är under 65 år svarar nämnden även för:

- utprovning och förskrivning av personliga hjälpmedel till personer under 65 år
- kommunal hälso- och sjukvård samt ledning av kommunal hälso- och sjukvård inom nämndens ansvarsområde
- rekrytering och utbildning av familjehem, kontaktfamiljer och kontaktpersoner
- fördelning av föreningsbidrag

Nämnden ska besluta om utdelning i vissa donationsstiftelser med sociala ändamål.

Nämnden ska verkställa uppdraget genom beställning eller eget utförande under förutsättning att utförandet av verksamhet till stor del bedrivs i egen regi och/eller inte bedöms lämplig för konkurrensutsättning.

Sammanfattning av internbudgetförslaget

- Utökning av boendeplatser inom socialpsykiatri och LSS prioriteras
- Arbeta tillsammans med skolan och genom samverkansgrupper mellan professionerna förstärka det förebyggande arbetet och sätta in gemensamma insatser vid behov i ett tidigt skede.
- I individ- och familjeomsorgen kommer genomlysning och utvärdering av befintliga insatser göras för att prioritera och dämpa kostnaderna.
- Öka digitaliseringstakten både inom förvaltningen och inom insatsutbudet. Effekter som förväntas är kortare handläggningstider och mer tid till individuppföljningar, att fler kan nyttja insatser till dagens kostnad och en ökad självständighet för våra medborgare.
- Fortsatt fokus på att sänka omfattningen av placeringar för barn och vuxna.
- En boendestrategi ska tas fram för att få fler medborgare i egna bostäder med egna hyreskontrakt.

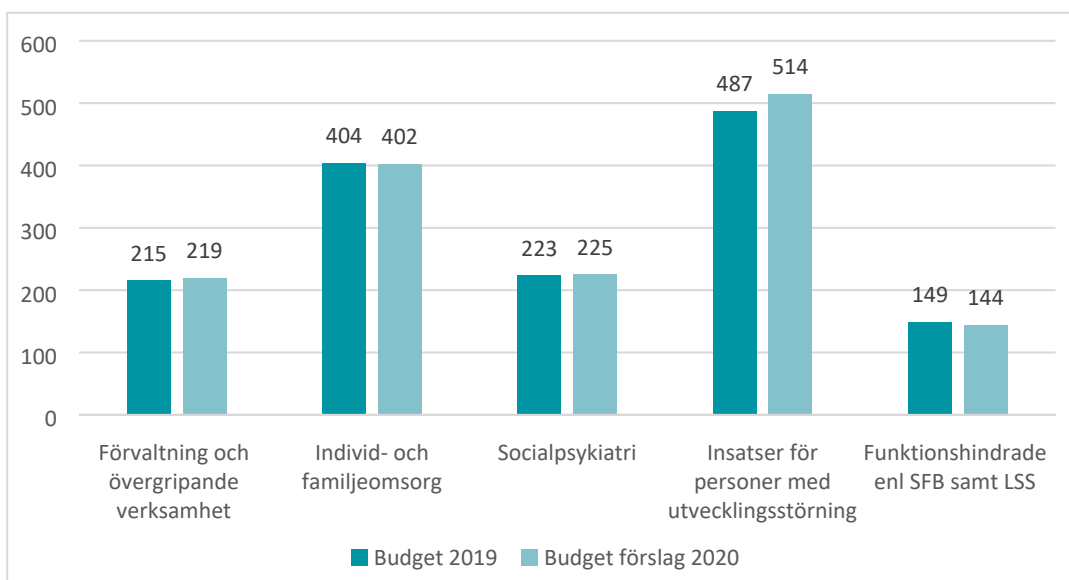
Ekonomi

Ekonomi, belopp tkr	Budget förslag 2020	Plan förslag 2021	Plan förslag 2022	Plan förslag 2023
Verksamhetens nettokostnader	1 504 022	1 497 172	1 489 245	1 482 040
<i>varav kostnader</i>	<i>1 837 922</i>	<i>1 831 072</i>	<i>1 823 145</i>	<i>1 816 040</i>
<i>varav intäkter</i>	<i>334 000</i>	<i>334 000</i>	<i>334 000</i>	<i>334 000</i>
Investeringar, netto	<i>1 500</i>	<i>1 500</i>	<i>1 500</i>	<i>1 500</i>

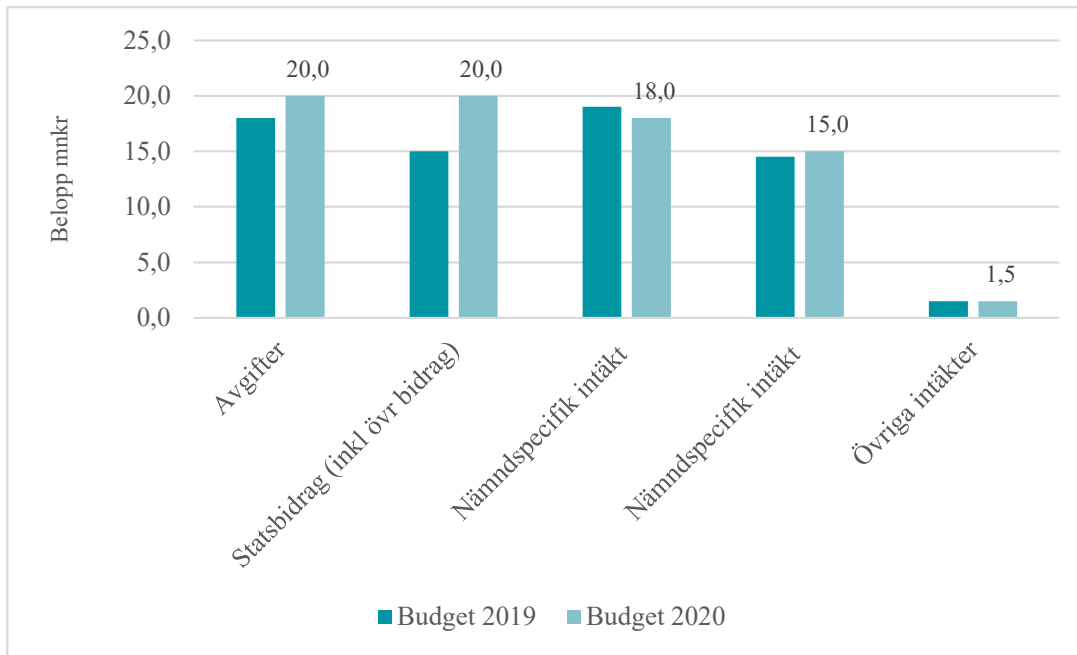
Kommentar till nämndens ekonomi.

En i stort oförändrad ram under kommande år innebär krav på prioritering av kärnverksamheten och de utmaningar som är kända. Investeringar i ny teknik kan innebära att licenskostnader men även andra alternativa finansieringsformer kan bli aktuella.

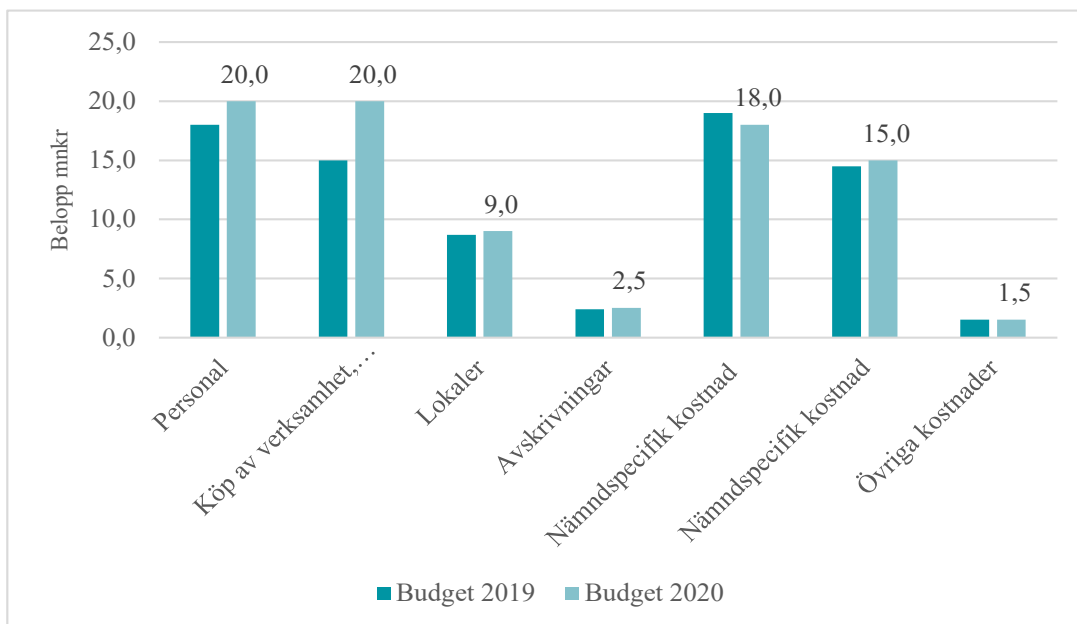
Nämndens verksamheter, nettokostnader i förslag till budget för 2020 jämfört med 2019



Nämndens intäkter 2020 jämfört med 2019



Nämndens kostnader 2020 jämfört med 2019



Volymutveckling

Basuppdrag	Utfall 2018	Utfall sept 2019	Prognos 2019	Prognos 2020
Antal pågående ärenden barn och unga IFO myndighet ¹	1053	1014	Oförändrad nivå	Oförändrad nivå
Antal pågående ärenden vuxna IFO myndighet ²	725	770		
Antal pågående ärenden familjerätt ³	145	212		
Antal pågående ärenden LSS ÄOF myndighet ⁴	1422	1440		
Antal pågående ärenden Funktionshinder ÄOF myndighet ⁵	1425	1438		

Personal	Utfall 2018	Utfall aug. 2019	Prognos 2019	Prognos 2020
Antal årsarbetare SON	366 (förvaltning n exklusive AFI)	407 (förvaltning n exklusive AFI)	407	400

Avdelning för försörjningsinsatser; AFI arbetar gentemot Arbetsmarknadsnämnden

Kommentar till volymutvecklingen

Förvaltningens volymökning består av att verksamhet tillkom vid årsskiftet (boendeförsörjning och frivilligcentrum) samt att det stora projektet som förvaltningen ansvarar över (evikomp) har lett till stor utökning av medarbetare

¹ Källa Treserva Ärendestatistik per den 31/12 resp 30/9 födelseår from fyller 20 under året – innevarande år, verksamhet IFO övrigt bistånd
² Källa Treserva Ärendestatistik per den 31/12 resp 30/9, födelseår 1900-tom fyller 21 under året verksamhet IFO övrigt bistånd
³ Källa Treserva Ärendestatistik per den 31/12 resp 30/9 födelseår 1900-innevarande år verksamhet familjerätt
⁴ Källa LinQ rapport 12, urval ärendetyp FH LSS, december 2018 resp september 2019
⁵ Källa LinQ rapport 12, urval ärendetyp FH SOL, december 2018 resp september 2019

Förutsättningar för budgetarbetet

Samhälle

Social- och omsorgsnämndens uppdrag syftar till att ge människor förutsättningar för ett så självständigt liv som möjligt utifrån varje individs förutsättningar. Det som styr nämndens arbete är övergripande målsättningar kring de basala livsvillkoren i allt från boende och sysselsättning, till en fungerande vardag avseende hälsa och sociala villkor. Det förebyggande sociala arbetet och förmåga att ge insatser innan problemen är alltför stora är väsentligt, men kan vara svårt att värdera och mäta. Nämndens bidrag på samhällsnivån handlar alltså om att ha en verksamhet med anpassningsförmåga till förändringarna i samhället. Att vara en del av välfärdskedjan innebär att nämnden behöver fortsätta utveckla samverkan med andra samhällsaktörer. Inom kommunen handlar det om att vara en del i planeringen i kommunens stadsdelar och med skolan för att fånga barn med behov tidigt. Samverkan med skolan, och ha en nära socialtjänst, kommer att vara avgörande för att möta individens behov av tidiga insatser. Med Region Östergötland och andra kommuner krävs samverkan för att få fungerande vårdkedjor och utveckla verksamheter tillsammans. Med civilsamhället som hjälp kan Linköping utvecklas till en trygg plats. För att minska segregationen ska nämnden ta sitt ansvar i samverkan med övriga nämnder för att skapa en sammanhållen strategi och effektiva insatser för att bryta den trend vi har i dag.

Medborgare

I takt med att invånarantalet ökar i Linköping ökar behovet av insatser inom social- och omsorgsnämndens ansvarsområde. Det är ett fortsatt behov av boendeplatser inom nämndens ansvarsområde. För att möta detta behov måste tillskapande av nya platser prioriteras. Det behövs en tydlig boendestrategi och effektivare arbete med uppföljningar av insatser för att förhindra inläsningseffekter och säkerställa att insatserna ger förväntat resultat för målgrupperna. Dagens arbetssätt och metoder behöver utvecklas för att möta våra medborgares behov i dag och i framtiden. En viktig del i att utveckla arbetssätt och möta behov är att införa digitala verktyg både som stöd till den enskilde medborgaren och som stöd för verksamheten.

Ett professionellt bemötande, en hög delaktighet och en god tillgänglighet till socialtjänst är de faktorer som är grunden till att medborgarna ska få behov tillgodosedda inom gällande regelverk. Handläggningstider, väntetider för verkställighet samt uppföljningar av resultat och effekter för den enskilde är väsentligt att följa upp. Vi behöver hitta nya metoder för att korta handläggningstider och kunna verkställa beslut inom lagstiftarens intentioner. För att säkerställa att medborgare får rätt insatser med förväntad effekt behöver planering, insatser och uppföljning av insatser förbättras. De insatser med mest omfattning; hem för vård eller boende (HVB) ska minska. Detta ska stärkas med att värdera kvalitet i de olika insatserna och en analys på aggregerad nivå. En samlad bedömning ger bästa förutsättningar för att utveckla insatser som svarar mot medborgarnas behov och anpassa insatser inom nämndens samlade verksamhetsområde.

Ekonomi

Nämndens ekonomiska ramar är under planperioden i stort oförändrade, vilket sätter krav på prioriteringar. En kostnadseffektiv socialtjänst innebär att nyttja resurserna effektivt så att så många som möjligt får sina behov tillgodosedda utifrån individuella handlingsplaner/genomförandeplaner som tagits fram. Det innebär att verksamheter måste ha en hög beläggningsgrad och stor flexibilitet för att kunna möta krav på förändringar, såväl av insatsernas utförande som nyttjandet av lokaler. Villkoren och riktlinjer för tjänsterna behöver ständigt anpassas utifrån de målsättningar och kvalitetskrav som sätts upp. För att kunna skapa utrymme inom nämndens budget med att tillskapa fler boendeplatser måste prioriteringar göras inom nämndens hela budgetutrymme.

Verksamhet

Nämnden ska erhålla ändamålsenliga, tillgängliga, kvalitativa och rättsäkra välfärdstjänster. Verksamheterna ska möta dagens och framtidens behov av insatser vilket ställer krav på att ha ett flexibelt arbetssätt och verksamheter som möter medborgares behov av insatser som ger goda resultat för den enskilde. Den verksamhet som bör prioriteras är utökning av boendeplatser för att kunna verkställa beslut inom lagstadgad tid, korta handläggningstiderna, hot och våld i nära relationer och hedersrelaterat förtryck, minskning av HVB placeringar och nya arbetssätt/ strategier för bostadsförsörjningen i syfte att öka förutsättningarna för att fler erhåller egna hyreskontrakt.

Nämndens ansvarsområde är en del i våra medborgares välfärdskedja vilket ställer stora krav på samverkan. För barn är en avgörande faktor tidiga insatser i samverkan mellan olika huvudmän. Fungerande metoder och arbetssätt ger våra unga bättre förutsättningar att klara sin skolgång och förbereda sig för vuxenlivet. Socialtjänsten ska vara nära barnen och ungdomarna i de miljöer de befinner sig och följa upp att insatserna ger förväntade effekter.

Långa handläggningstider är fortsatt en stor utmaning för verksamheten, nya arbetssätt behöver fortsätta att utvecklas. Digitala stöd kommer att införas för att förbättra förutsättningarna för att kunna utföra ett effektivare arbete. Nämnden

har fortsatt långa köer till verkställighet för boenden inom LSS och socialpsykiatri. Det finns möjligheter att utöka antalet platser under 2020 vilket prioriteras i budgeten för 2020. En översyn av boendeprocessen och kvarboendepincipen behöver ses över för att säkerställa rätt insatser utifrån behov.

Det finns idag ett ökat behov av andrahandskontrakt/ bosociala kontrakt vilket ställer stora krav på effektiva processer för att fler ska få egna hyreskontrakt. Bostad är en grundläggande förutsättning för att korta etableringen och för att få personer i egenförsörjning. Dessutom ökar antalet personer som är i behov av stöd för att få ett förstahandskontrakt.

Medarbetare

Kommunen står inför stora övergripande förändringskrafter såsom globalisering, demografisk utveckling, klimatpåverkan, teknisk utveckling och värderingsförskjutningar. Förändringshastigheten i omvärlden ökar tillsammans med en ökad komplexitet. Förändringar som ställer krav på organisationer, ledarskap och chefskap. Att stärka chefernas förutsättningar är därför en stor utmaning.

Det kommer att ställas stora krav för att klara den framtida kompetensförsörjningen, antalet medborgare som är i behov av stöd kommer att öka samtidigt som det är svårt att rekrytera in medarbetare till våra verksamheter. Nya vägar till kompetensförsörjning behöver identifieras och genomföras samtidigt som nya former behöver tas fram för att utföra uppgifter som t ex stöd av tekniska lösningar. Medarbetarna ska ha förutsättningar till att göra ett bra arbete med gott resultat. Vi behöver skapa förutsättningar för rätt kompetens utför rätt arbetsuppgifter, nya kompetenser behöver in i sektorn för att klara kompetensförsörjningen. Digitalisering av delar av insatser och arbetsprocesser krävs för att ge förutsättningar för medarbetare till mer tid att möta våra medborgare. Nämnden behöver skapa förutsättningar för att verksamheterna kan arbeta med verksamhetsutveckling där medarbetarna är delaktiga.

Uppgifterna i nämndens indikatorer i medarbetarperspektivet avser samtlig personal på social- och omsorgsförvaltningen exklusive avdelningen för försörjningsinsatser. Nämndens utvecklingsarbete och strategier påverkar alla medarbetare som verkar inom nämndens ansvarsområde. Det stora flertalet medarbetare som arbetar inom nämndens område arbetar hos de olika utförarna, såväl inom kommunal som privat verksamhet.

Prioriterade fokusområden inom förvaltningen är åtgärder för att minska personalomsättning och sjukfrånvaron. Vidare behövs en förstärkning av chefers förutsättningar, omställning till nya vägar för kompetensförsörjning ex en breddad rekrytering via ett hållbart arbetsmarknadsåtagande, samt fortsatt digitalisering av HR-processerna. Fokus kommer också läggas på att skapa förutsättningar för en attraktiv arbetsplats, där medarbetarna känner delaktighet och sammanhang.

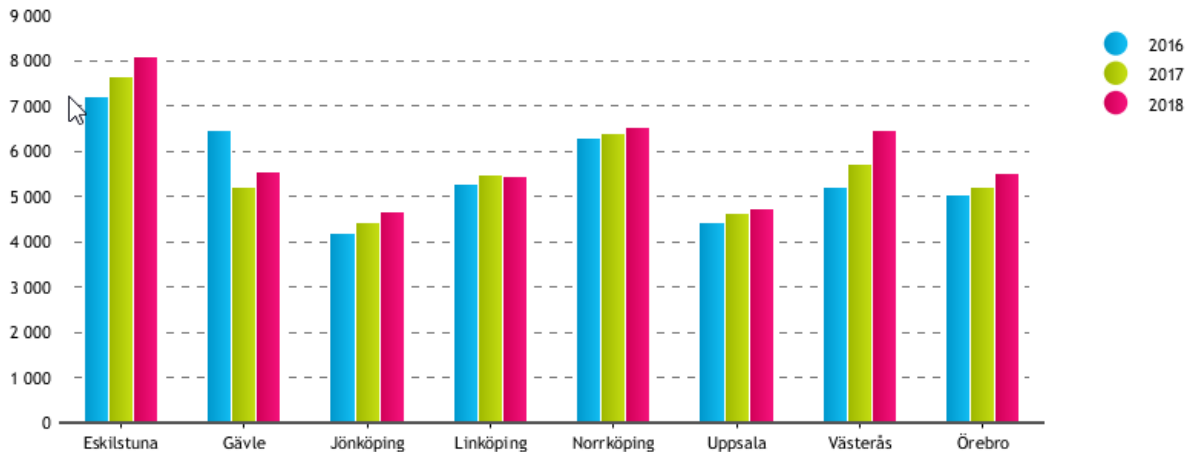
Jämförelser med andra kommuner – verksamhetens kostnader

Nedanstående jämförelser visar i stort att kommunen har god kostnadskontroll och att väntetiderna har minskat. Svårigheter finns med resultat av brukarundersökningar varför det är ett förbättringsområde.

Brukarbedömning IFO upplevelse av förbättrad situation. (U 30453) På grund av låga svarsfrekvenser ger inte svaren från brukarenkäten en god bild av brukares upplevelse. Brukarnöjdhet finns med som mål, metod ej ännu beslutad.

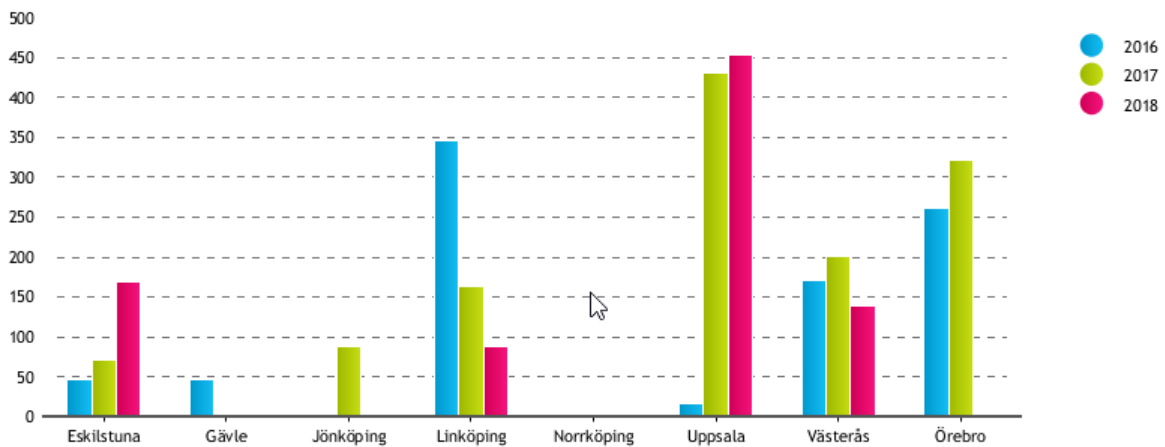
N 30101

Kostnad individ- och familjeomsorg, kr/inv (Värde)



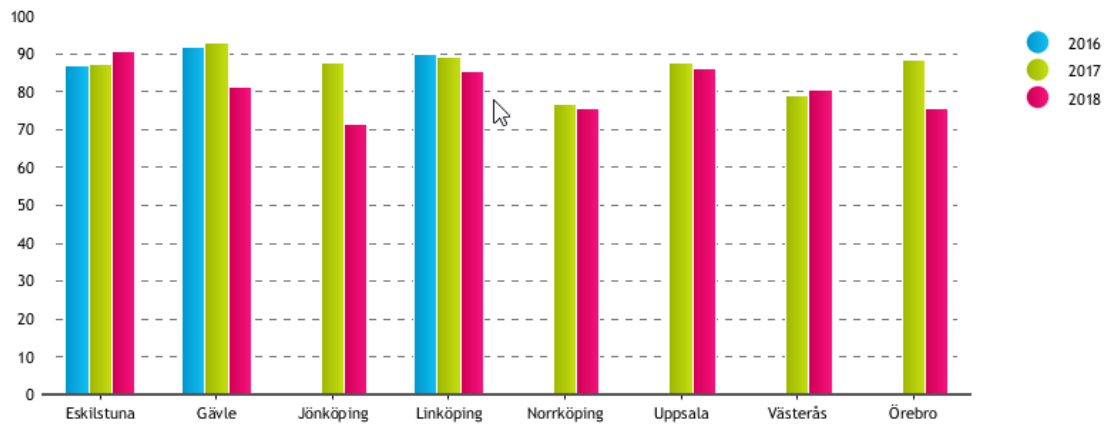
U28418

Väntetid i antal dagar från beslut till första erbjudna inflyttningsdatum avseende boende enl. LSS § 9.9, medelvärde (Värde)



U28524

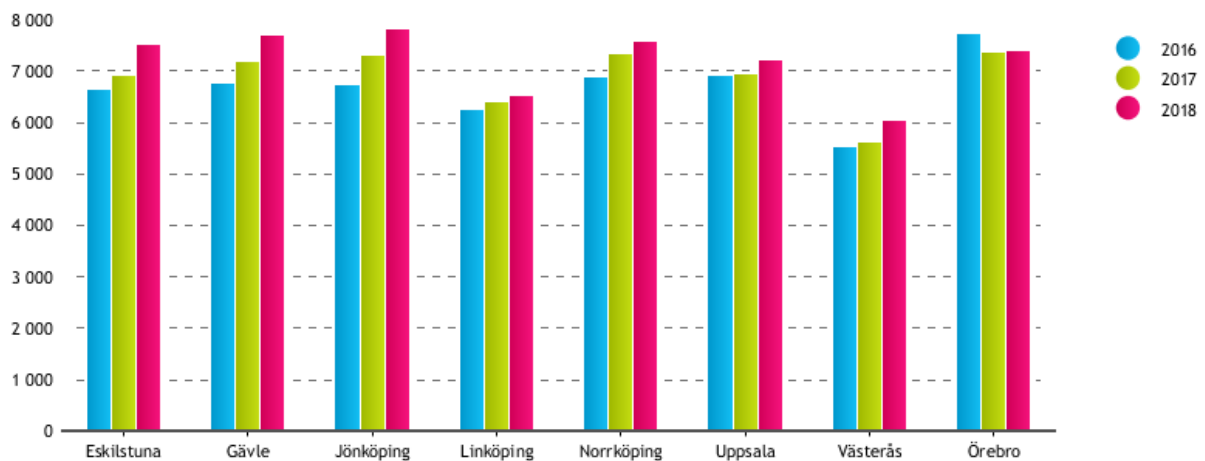
Brukarbedömning gruppbostad LSS - Brukaren trivs alltid hemma, andel (%) (Värde)



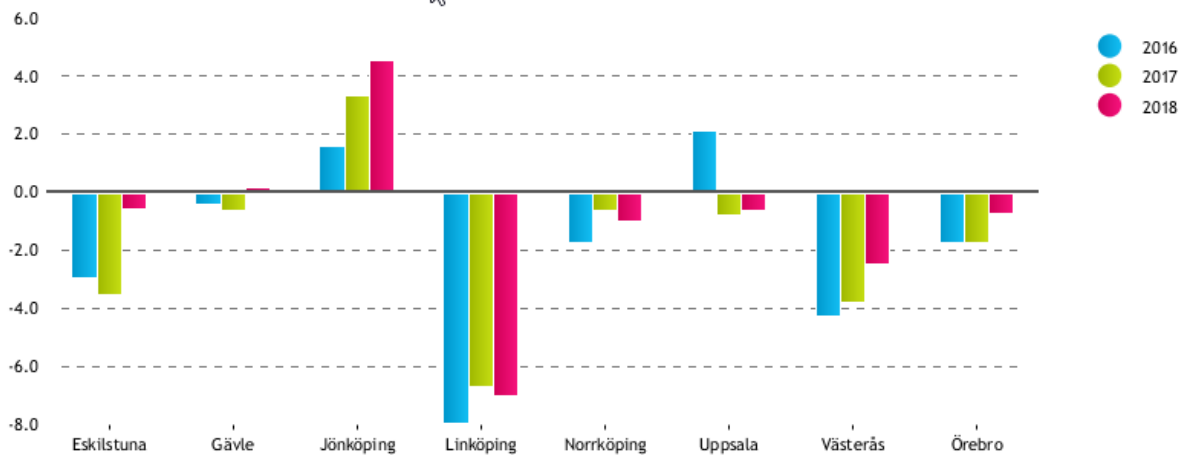
U28532 Brukarbedömning daglig verksamhet, brukare får bestämma om saker som är viktiga. Inga resultat från Linköping

N25018

Kostnad funktionsnedsättning totalt (SoL, LSS, SFB), minus ersättning från FK enl SFB, kr/inv (Värde)

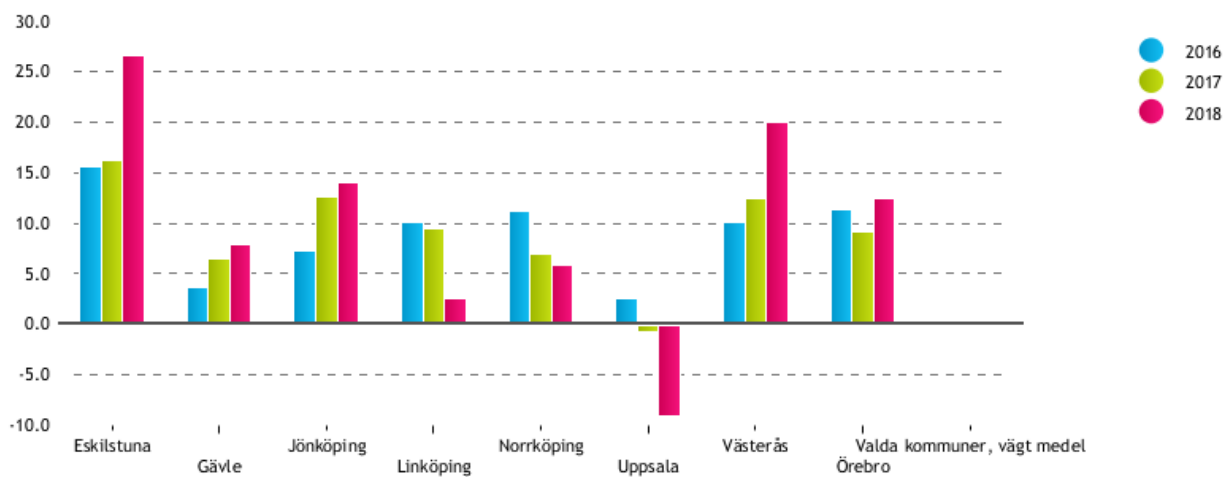


Nettokostnadsavvikelse LSS, (%) (Värde)



Observera att i nedanstående ingår även försörjningsstödet.

Nettokostnadsavvikelse individ- och familjeomsorg, (%) (Värde)



Befolkningsprognoser som används som underlag till budgeten

Linköpings kommun ökar i befolkning därmed också målgrupperna inom nämndens verksamhet. Detta ställer krav på verksamheten att klara ett ökat behov till i stort oförändrade resurser

Politisk viljeinriktning

Mål och strategiska utvecklingsuppdrag

Målområde Samhälle

Målområde samhälle beskriver vad kommunen ska uppnå för att utveckla närmiljön och Linköping som plats.

Kommövergripande mål	Nämndmål	Nämnd-indikator	2018	2019	Målvärde 2020	Målvärde 2021
Ett attraktivt och tryggt Linköping	Boendeformer ska möta behov	Delaktighet i samhällsplanering. Antal planer med medverkan			2	2
		Minska antalet hushåll som bor i något av kommunens tillfälliga boendelösningar			Minskning med 10%	Minskning med 10%
		Fler personer får egen bostad med eget kontrakt Andel av andrahandsuthyrning (%)			10	10
	Trygg uppväxt för barn	Genomförd skolgång med godkända betyg			Samma som BoU nämnden	Samma som BoU nämnden
		HVB placerade barn/unga påbörjar sin skolgång inom 10 dagar efter placeringsdatum andel (%)			90	90
	Familjehesmplacerade barn som omfattas av-Skolfammodellen andel (%)			95	95	
	Socialtjänst nära medborgaren	Systematisk samverkan skola socialtjänst i hela kommunen andel (%)			100	100

Målområde Medborgare

Målområde medborgare beskriver vad kommunen ska uppnå i tjänster och service för att tillgodose medborgarnas behov och förväntningar.

Kommövergripande mål	Nämndmål	Nämnd-indikator	2018	2019	Målvärde 2020	Målvärde 2021
Välfärdstjänster med hög kvalitet, tillgänglighet och individen i centrum	Myndighetutövning inomrimlig tid	Barnavårdsutredning andel klar inom viss tid (%)			95% inom 120 dgr	95% inom 120 dgr
		Från beslut om att inleda utredning till avslutad utredning.				
		Vuxna andel klar inom viss tid (%)			95% inom 60 dgr	95% inom 60 dgr
		Från ansökan/ anmälan till utredning avslutas				
	LSS- boende andel klar inom viss tid (%)			100% inom 120 dgr	100% inom 120 dgr	
		Dagar från ansökan till beslut				
		Erbjudande om boende andel (%) inom 90 dagar från beslut om insats SOL och LSS			80	90
	Nöjda brukare av socialtjänst	Delta i de nationella brukarundersökningarna			Två verksamhetsområden	Två verksamhetsområden

	Kvalitet inom socialtjänsten	Individuppföljningar i syfte att säkerställa insatserna Andel (%) som följs upp inom tre månader efter beslut			70	80
		Minska längden dagar (%) för placeringar, för barn och vuxna på HVB mot 2019			5	7
		Minska antalet i (%) placeringar inom HVB bland barn och vuxna mot 2019			10	12
Hög kunskap med skolor i framkant	Effektivt bidrag i välfärdskedjan för barn och unga	Behörighet till nationella program			100%	100%

Målområde Ekonomi

Målområde ekonomi beskriver vad kommunen ska uppnå för en stabil och god ekonomi.

Kommövergripande mål	Nämndmål	Nämndindikator	2018	2019	Målvärde 2020	Målvärde 2021
Kostnadseffektiv verksamhet	Högt nyttjande av befintliga tjänster	Beläggningsgrad av upphandlade tjänster andel (%)			95	95
	God samverkan civilsamhället / föreningslivet	Antalet idéburet offentligt partnerskap (IOP:er) överenskommelser			Två nya	Två nya

Målområde Verksamhet

Målområde verksamhet beskriver hur arbetsprocesser och organisation ska utvecklas för att uppnå goda resultat.

Kommövergripande mål	Nämndmål	Nämndindikator	2018	2019	Målvärde 2020	Målvärde 2021
Hållbar verksamhetsutveckling	Hållbar verksamhetsutveckling	Antal digitala tjänster Medborgare / utförare			2 nya	2 nya
		Antal automatiserade arbetsprocesser/förvaltning			2 nya	2 nya

Målområde Medarbetare

Målområde medarbetare beskriver hur medarbetarnas resurser ska tillvaratas och utvecklas.

Kommunövergripande mål	Nämndmål	Nämndindikator *	2018	2019	Målvärde 2020	Målvärde 2021
Attraktiv arbetsgivare	Gods arbetsplatser Varje medarbetare känner arbetsglädje och stolthet samt har inflytande och möjlighet att utvecklas	Total sjukfrånvaro (%)	6,67	6,62	5,2	5,0
		Män	2,9	2,2		
		Kvinnor	7,1	7,1		
		Andel (%) heltidsanställningar	98,3	98,3	99	99
		Män	97,9	98,1		
		Kvinnor	98,3	98,3		
		Attraktiv arbetsgivarindex (AVI) ⁶				

⁶ AVI avser kommunen totalt.

Kommunövergripande mål	Nämndmål	Nämndindikator *	2018	2019	Målvärde 2020	Målvärde 2021
	Framgångsrikt chef- och ledarskap Varje chef leder och utvecklar sina verksamheter mot uppsatta mål med mod, engagemang och mänsklighet.	Hållbart medarbetarengagemang (HME)			75	77
		Chefsomsättning (andel %), gäller tillsvidare chefer som har börjat eller slutat)	5,7	5,7	3	3
		Män	16,7	I.U.		
		Kvinnor	4,7	6,3		
		Chefers sjukfrånvaro	4,88	2,22	3	3
		Män	1,72	0,53		
		Kvinnor	5,67	2,61		
Hållbar kompetensförsörjning	Nya vägar för (tryggad) kompetensförsörjning <i>Utveckling av den digitala medarbetaren, ett ansvarstagande för ett livslångt lärande och ett aktivt arbete med professionsanalyser för rätt använd kompetens skapar nya vägar för kompetensförsörjningen</i>	Total personalomsättning	11,4	6,6	8	7
		Mertid	0,2	0,2	0,1	0,1
		Övertid	0,1	0,1	0,1	0,1
		Balanstal chefer				
		Kvinnor	0,89	0,92	1,0	1,0
Chefer med utomnordisk bakgrund	1,25	I.U.	1,0	1,0		

Strategiska utvecklingsuppdrag

Kommungemensamma

- Uppdrag till samtliga nämnder och bolag att verka för en omställning till cirkulär ekonomi och delningsekonomi som omfattar Linköpings kommun såväl som organisation som plats.
- Samtliga nämnder ska beakta kommunens Nuläges- och trendrapport - Linköpings utmaningar (OBS-rapporten) och resultatjämförelser (Kommunens Kvalitet i Korthet och Resultatrapporten R9) i sitt budgetarbete.
- Samtliga nämnder ska inarbeta och genomföra åtgärder i enlighet med handlingsplan för koldioxidneutralt Linköping 2025 och enligt nämndernas handlingsplan utifrån kemikalieprogrammet.
- Uppdrag till samtliga nämnder att minska användning och inköp av engångsartiklar i plast, samt inte förlänga eller teckna nya avtal för sådana produkter. I de fall engångsartiklar i plast inte kan undvikas ska inköpt plast bestå av förnybar eller återvunnen råvara i möjligaste mån.
- Samtliga nämnder ska, i samarbete med upphandlingsfunktion, säkerställa att det inom upphandlade avtal finns en uppföljningsplan i enlighet med Rutiner för inköp och upphandling i Linköpings kommun och att uppföljningsplanen efterlevs.
- Samtliga nämnder ska ta fram handlingsplaner som anger prioriterade områden med konkreta digitaliseringsinsatser och dess effekter.
- Samtliga nämnder ska skapa nya vägar till kompetensförsörjning - förändra arbetssätt, organisation och bemanning - och vidta ytterligare åtgärder för att minska sjukfrånvaro och personalomsättning.

Nämndspecifika

- Säkerställa att det inom tillsynsverksamheten finns en kunskap om mindre företag förutsättningar
- Uppdrag att tillsammans med Samhällsbyggnadsnämnden utöka antalet boendeplatser enligt LSS
- Minska köerna till boende för personer med funktionsnedsättning
- Utredda förutsättningar för att införa anhörigbidrag till personer som vårdar och stödjer närstående med funktionsnedsättning. Uppdraget ska återrapporteras till kommunstyrelsen under 2020
- Etablera förutsättningar för digitala välfärdstjänster

Ekonomi

Nämndens förslag till driftsammandrag

Nettokostnad	Budget 2019	Budget förslag 2020	Plan förslag 2021	Plan förslag 2022	Plan förslag 2023
Belopp tkr					
Förvaltning	183 907	187 600	187 600	187 600	187 600
Kortare handläggningstider		2 000			
Övergripande verksamhet inkl nämnd ²	31 999	35 182	34 732	35 305	35 100
Digitalisering - förvaltning och övergripande		-5 100	-3 500	-4 000	-4 500
Ofördelade effektiviseringar			-15 000	-26 000	-40 500
Individ- och familjeomsorg	404 000	411 900	411 900	411 900	411 900
varav HVB barn- och unga	85 000	86 700	86 700	86 700	86 700
varav HVB vuxna	66 100	67 500	67 500	67 500	67 500
Digitalisering - individ- och familjeomsorg		-1 000	-1 500	-2 000	-2 500
Förebyggande arbete		2 000	2 000	2 000	2 000
Överföring/ omprioritering boende till LSS		-7 000	-8 000	-9 000	-10 000
Åtgärdsplan HVB- fortsatt arbete		-4 000	-5 000	-6 000	-7 000
Socialpsykiatri	222 000	226 000	226 000	226 000	226 000
Digitalisering inom socialpsykiatri		-1 000	-1 500	-2 000	-2 500
Boendestöd på nätet		-500	-3 000	-3 500	-4 000
Insatser för personer med utvecklingsstörning	487 000	497 000	497 000	497 000	497 000
Digitalisering insatser för personer med utvecklingsstörning		-2 000	-2 500	-3 000	-3 500
Nya boenden inom LSS samt socialpsykiatri ³		18 750	33 750	40 750	52 750
Funktionshinderade (Socialförsäkringsbalken)	74 190	74 190	74 190	74 190	74 190
Överföring till boende LSS		-7 000	-7 000	-7 000	-7 000
Funktionshinderade (enl LSS)	75 335	77 000	77 000	77 000	77 000
Summa nämndens internbudget ¹	1 478 431	1 504 022	1 497 172	1 489 245	1 482 040
varav intäkter	326 000	334 000	334 000	334 000	334 000
varav kostnader	1 804 431	1 837 922	1 831 072	1 823 145	1 816 040
Budgetram enligt beslut i KF den 28 maj 2019 ¹	1 478 431	1 503 922	1 497 072	1 489 145	1 481 940

Förklaring till noter

Not 1) Nämndens internbudget överensstämmer inte med beslutad budgetram enligt beslut i KF 28 maj 2019 i och med förslag till ramförändring med 100 tkr enligt not 2 och 3.

Not 2) Från social- och omsorgsnämnden till Äldrenämnden nämnden görs en ramjustering på 650 tkr för avtal med resurspoolen. Förändringen gäller från och med år 2020

Not 3) Från äldrenämnden till social- och omsorgsnämnden görs en ramjustering på 750 tkr för lokalkostnader i Lambohov, Tröskaregatan . Förändringen gäller från och med år 2020

Nämndens förslag till förändringar av budget för åren 2020-2023

Förändring av de ekonomiska ramarna i underlaget

Budgeten förutsätter att verksamhet måste prioriteras om till omställning med mer kostnadseffektiva insatser i syfte att uppnå en hållbar ekonomi.

För att möta behovet av boendeplatser inom socialpsykiatri och inom LSS behöver utbyggnad av 29 platser göras. Denna utbyggnad är prioriterad av nämnden eftersom beslut inte kan verkställas för insatsen boende för målgrupperna. Under 2020 innebär denna utbyggnad en årskostnad på 18 miljoner kronor. Behoven kommer fortsatt öka i takt med befolkningsökningen varför omprioriteringar måste göras inom alla områden för att klara finansieringen. Parallellt med utbyggnad av platser behöver det utredas om det finns några inläsningseffekter vad gäller insatsen bostad med särskild service. Det är viktigt att medborgaren får rätt insatser utifrån behov för att kunna utvecklas och nå så stor självständighet som är möjlig.

Kostnadsdämpande åtgärder

En åtgärd som kommer genomföras för att utreda kostnadsdämpande åtgärder är att se över insatsutbudet inom individ- och familjeomsorgen samt att inte påbörja de utvecklingsuppdrag som tidigare beslutats. Översynen av individ- och familjeomsorgen ska leda till att vi har ett insatsutbud som ger bäst effekter och har en rimlig nyttjandegrad. Individ och familjeomsorgen är den verksamhet som har givit ekonomiskt överskott de senaste åren. De utvecklingsuppdrag som tidigare beslutats, men som inte verkställts pga osäker ekonomi då två nämnder slogs ihop är stöd till biologiska föräldrar till placerade barn (utökning), förebyggande arbete med skolan, våld i nära relationer och utveckling av barnhälsan. Dessa utvecklingsområden tas med i förslag på prioriteringar när man ser över hela insatsutbudet inom individ- och familjeomsorgen och där prioriteringar behöver göras. Nya former och en utredning kring boendestödet behöver göras då timmarna och kostnaderna ökar. En utredning om boendestöd på nätet föreslås göras i samband med detta för att hitta nya arbetssätt. Andra digitaliseringsprojekt handlar om att införa möjligheter för medborgare att följa sitt ärende digitalt. En upphandling av tillsyn på annat sätt kommer att genomföras under år 2020 och förväntas ge effekter från år 2021. Dessutom fortsätter arbetet med att digitalisera handlägningsprocessen för att skapa möjlighet till uppföljningar

Kostnaderna för personlig assistans har minskat, varför överföring av medel i budgeten sker till boendeplatser inom LSS.

Förvaltningen kommer att arbeta med sina administrativa processer som väntas få ekonomiska effekter delar av 2020 men mer effekter 2021 och framåt.

Förvaltningen kommer även fortsätta arbeta aktivt med handlingsplanen som är upprättad för att minska kostnaderna för HVB-placeringar.

Uppdrag om översyn av nämndens avgifter

Avgifterna inom nämndens område handlar framförallt om avgifter för kost och boende avgifterna regleras enligt lagstiftning och särskilda regelverk i förhållande till inkomst. Avgifterna justeras årligen enligt index.

Investeringar

Investeringar	Nettoutgift förslag 2020	Nettoutgift förslag 2021	Nettoutgift förslag 2022	Nettoutgift förslag 2023
Belopp tkr				
Förvaltning kontorsutrustning	500	500	500	500
Digitalisering	1000	1000	1000	1000
Summa investeringar	1500	1500	1500	1500
Investeringsram enl. beslut i KF den 28 maj 2019*	800	800	800	800

*Nämnden äskar om utökat utrymme om 700 tkr.

Investeringarna i digitalisering kan ske i form av licenser men alternativa lösningar såsom funktionsavtal kan också bli aktuellt.

Social och omsorgsnämndens styrning

Mål- och verksamhetsstyrning

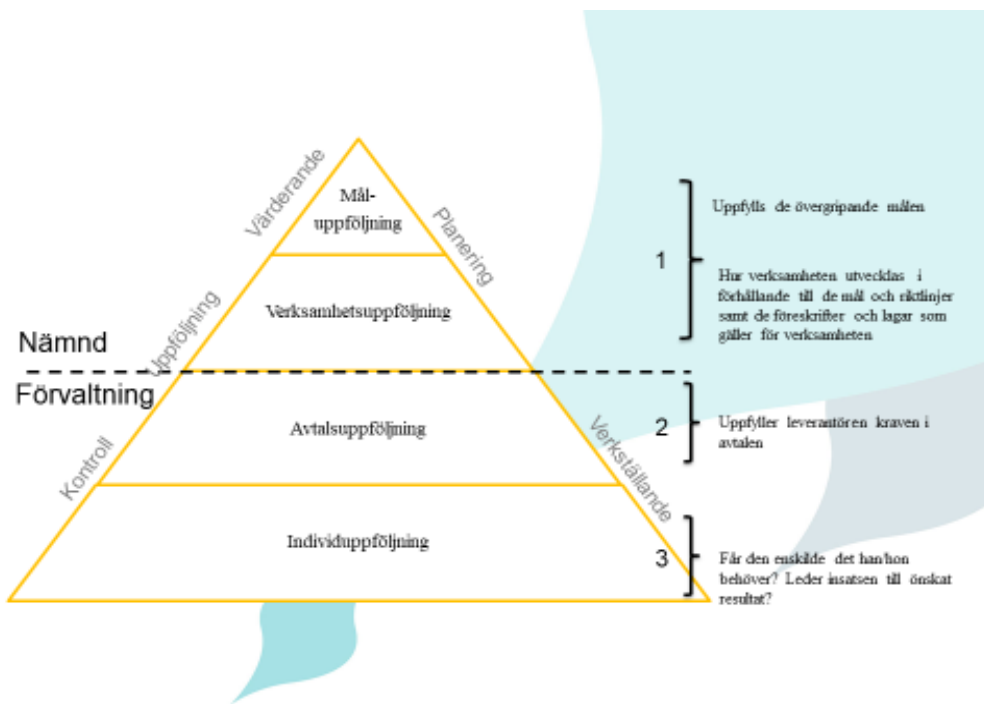
Nämnden är en beställarnämnd med myndighetsutövning. Nämnden bedriver väldigt lite egen verksamhet varför styrningen sker dels i form av myndighetsbeslut gällande den enskilde och i avtalen för utförarna och därmed indirekt den enskildes vardag.

Ekonomistyrning

Ekonomi styrs via avtal och verksamhetsuppdrag. Dels upphandlad verksamhet enligt Lagen om offentlig upphandling eller lagen om vårdval. Verksamhetsuppdrag ges till den kommunala utföraren när det gäller verksamhet som ej upphandlas

Uppföljning

Förvaltningen använder genomför strukturerad uppföljning enligt nedan beskrivna modell.



Arbete med uppföljning syftar till att genom ökad kunskap om verksamheten kunna arbeta systematiskt med att förbättra kvaliteten för den enskilde brukaren. Genom att tydliggöra de olika nivåerna av uppföljning säkerställer också förvaltningen att förbättringsåtgärder kan vidtas på såväl individnivå som på en övergripande strukturell nivå. Förvaltningen analyserar samtliga genomförda uppföljningar i relation till relevanta omvärldsfaktorer. Den analysen ligger till grund för ställningstaganden på olika nivåer i organisationen. Utifrån analysresultatet görs strategiska beslut gällande kvalitetsarbete inom verksamhetsområdet. Analysen är en grund för bedömningar om framtida upphandlingar och innehållet i dessa, val av metoder och arbetssätt samt grund för kommande uppföljningar. Arbetssättet att systematiskt ta tillvara på kunskapen från genomförda uppföljningar stärker förvaltningens förmåga att göra relevanta ställningstaganden inför framtiden.

Internkontroll

Arbetet med intern kontroll baseras på en årlig riskanalys med utgångspunkt från kommunövergripande mål, nämndmål och gemensamma värden, verksamhetens uppdrag, lagar, styrdokument och reglementen. Det bygger också på en systematisk granskning av att processer, rutiner och regler.

Nändens internkontroll kommer under 2020 ha fokus på områdena rättsäkerhet, kompetensförsörjning och digitalisering. Ledning och styrning som förutsättning för införandet av digitala lösningar kommer att granskas. Utifrån ett rättsäkerhetsperspektiv kommer tid för handläggning av ärende att granskas samt den enskildes rätt till inflytande och delaktighet med avgränsningen barnperspektivet i handläggningen. Förvaltningens förmåga att kompetensförsörja är en kritisk process och internkontrollen ska granska den del som avser kompetens för barnavårdsutredningar. Utöver detta ska processen för framtagandet av verksamhetsuppdrag samt återsökningar från migrationsverket granskas.

Arbetet i internkontrollen syftar till att följa upp att processerna fungerar enligt gällande lagar och riktlinjer samt att säkra en tillförlitlig ekonomisk hantering.

Program för uppföljning och insyn av verksamhet som utförs av kommunala och privata utförare

En särskild kvalitetsplan antas årligen för att ge en samlad bild över de uppföljningar som ska genomföras. Kommunen har en bred uppföljning av den upphandlade verksamheten, dels på systemnivå och dels på leverantörsnivå (avtalsuppföljning). Uppföljning på systemnivå har till syfte att säkerställa att skattemedlen använts på bästa sätt för befolkningen och att de politiska målen uppnåts. Uppföljning på leverantörsnivå har till syfte att följa upp det som leverantören har åtagit sig att göra i enlighet med avtalsvillkoren. Uppföljningen utgår från de mål och den riktning som angivits av kommunfullmäktige och nämnder samt de krav som ställts i förfrågningsunderlag och avtal. Planen för uppföljning grundas på den analys som görs utifrån föregående års uppföljningar satta i relation till relevanta omvärldsfaktorer. Det görs även en väsentlighets- och riskanalys inför att uppföljningsplanen tas fram. Risk- och väsentlighetsanalysen syftar främst till att bestämma vad som ska följas upp och när samt hur genomgripande avtalen/verksamheten ska följas upp. Förvaltningen arbetar även proaktivt genom att årligen begära in redogörelse från verksamheten kring deras kvalitetsarbete. Samtliga nyligen ingångna avtal följs upp efter sex månader för att säkerställa att verksamheten startar i enlighet med avtalet. Avtal/uppdragsbeskrivningar och verksamhet som är angelägna, omfattande och riskfulla prioriteras genom att de följs upp proaktivt och frekvent.

